

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDEDE AREALER

Kommune: Augustenborg

Ejerlav: Notmark
HundslevMatr.nr.: 1, 29 og 60
87

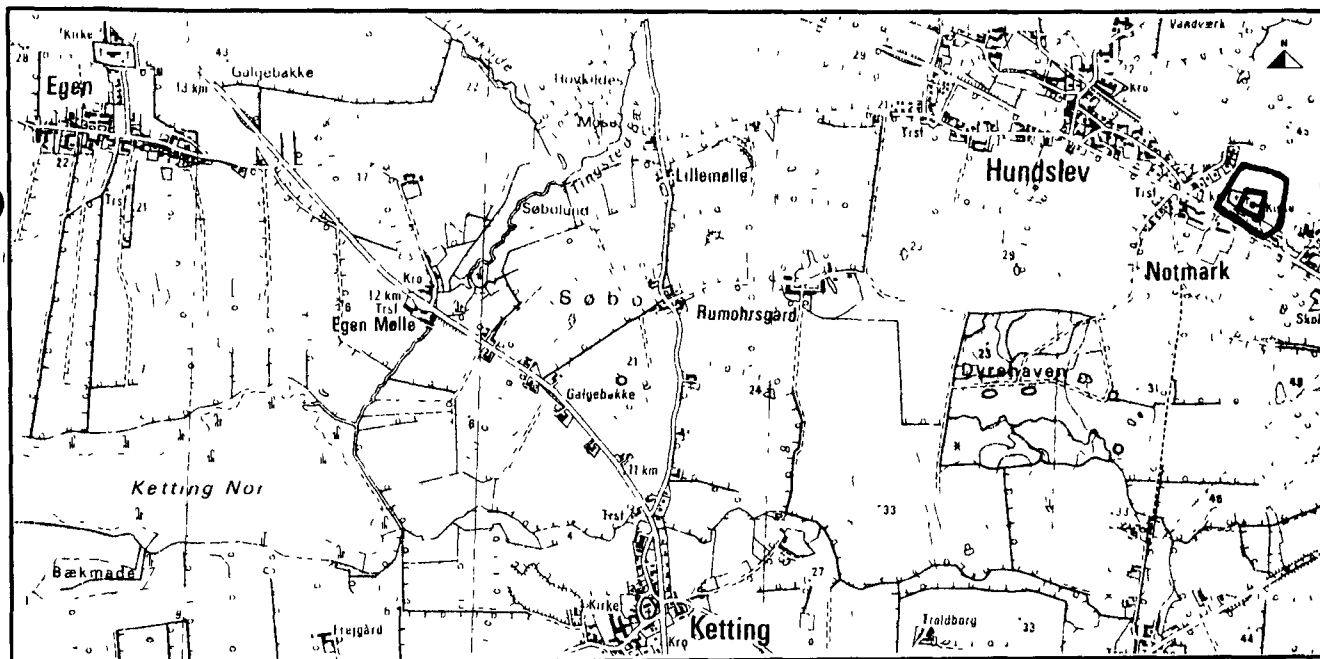
Lokalitet: Notmark kirkes omgivelser

J.nr.:

F.N. j.nr.:

O.F.N.j.nr.:

F.P.U.j.nr.: 540-91-46-78

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1211 I NØ

Skala: 1:25.000

Bekendtgjort:

Sagsrejser:

Fredningstilbud 19.6.1954

Kort udarbejdet dato: 15.6.1979

Fredningsnævnets kendelsesdato: 23.6.1954

Kort revideret dato:

Overfredn.nævnets kendelsesdato: 17.7.1954

Ejerforhold: Privat, Kommune og Menigheds-
råd

Arealstørrelse:

Påtaleret: Fredningsnævn,
Menighedsråd og Provstiudvalg.

Interessezone: II (Landområde af stor interesse)

Formål: Sikre udsigten til kirken

Diverse:

Så længe arealerne administreres af de kirkelige myndigheder træffer kirkeministeriet - efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet - afgørelse om nyplacering af bygninger samt selve byggeplanen for disse og om beplantning med henblik på fremtidig inddragning under kirkegården.

Fredningen bortfalder i det omfang arealet inddrages under kirkegården.

Indhold:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende.

Der må ikke graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende. Der må ikke opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

FREDNINGSNÆVNET >

Fr. 14/50.

Ejerlav: Notmark,
bd. III, bl. 84,
art. nr. 29.
sogn: Notmark
og bd. V bl. 138,
art. nr. 60 sammestens.

Anmeldt:
KONSTITUET FOR SØNDERBORG
AMTSDISTRIKT

H/K

F r e d n i n g s t i l l e n d.

Undertegnede notmark sogneråd på notmark kommunes vegne tillyder herved som ejer af ejendommen indført i tingbogen for Notmark bind III blad 84, art.nr. 29 og bd. V bl. 138, art. 60 Notmark ejerlav og sogn, at lade nedenævnte areal af art. nr. 29 og 60 frede.

Arealerne beskrives således:

1. Af art. 60: den nordvestl. del af parcel nr. 196/75, kortblad 1, Notmark kortdistrikt, afgrænset mod vest af parcellens grænse. Mod nord afgrænset af fredede arealer ligeledes af parcellens grænse indtil 50 m's afstand fra parcellens nordvestlige hjørne. Der trækkes en ret linie fra det således afgrænsede punkt til parcellens sydvestlige hjørne og denne linie danner det fredede areals sydøstlige skel. Det fredede areal udgør således en trekant.
2. Af art. 29:
 - a) Parcel nr. 101, kortblad 1, Notmark kortdistrikt, for såvidt angår den del, der ligger indenfor 50 m's afstand fra det østlige skel for parcel nr. 72 sammestens, jfr. under 1.
 - b) Areal nr. 271/153, kortblad 1, Notmark kortdistrikt, dog således, at arealet mod vest afgrænset af en linie, der fremkommer ved forlængelse mod nord af skellet mellem parcel nr. 312/58 og parcel nr. 313/63 kortblad 1, Notmark kortdistrikt.
 - c) Parcel nr. 315/173, kortblad 1, Notmark kortdistrikt.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, derpå ej opstilles skure, uisalgsteder, isbeder, vogne til beboelse eller foretages opbevaring af redskaber eller lignende af skønhedsforstyrrende karakter.

For fredningen kræves ingen erstatning.

Sognerådet er indforstået med, at ovennævnte fredningstilbud tinglyses på ovennævnte ejendom, dog uden udgift for ejeren.

Kataleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnavnet for Sønderborg amtsrådskreds og Notmark menighedsråd hver for sig.

ger og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbudet skal tinglyses som servitut på ejendommen indført i tingbogen for Notmark bind III blad 84, art.nr. 29 og bind V bl. 138, art. nr. 60, Notmark ejerlov og søgn.

Servituten er oprykende i det videst mulige omfang.

Med hensyn til foranstående servitutter eller byrder af enhver art henvises til vedhæftede tingbogsattest.

SOM LÅNS Notmark, den 10. december 1953.

N. Jespersen A. Christensen
S. Christensen Jacob Kock Hans Jørgensen
C. Hansen J. Bønde

At sætliche medlemmer af Notmark sogneråd har underskrevet foranstående dokument bekræftes:

N. Jespersen, sognerådsformand

Bejgeres tinglyst med 1. prioritet, idet attesteres, at reglerne i naturfredningsloven, særlig aendres § 10 er iagttaget.

FREDNINGSTILBUDET FOR SØGNEN NOTMARKS AMTSRÅDSKREDS,
den 30. december 1953.

A. Blom / J. J. Bek, sek.
formand

fri for stempel og gebyr til
det offentlige i medf. af na-
turfredningslov nr. 140 af
17/5 1955 § 33.

Der vides fra amtsrådets side intet at erindre imed at
lade de forn beskrevne arealer belægge med fredningsservitut.

SØNDERBORG AMTSRÅD, den 30. juni 1954.

Kr. Koflund Thomsen

Indført i dagbogen for retskreds nr. 93 og 94,

Sønderborg købstad m.v. og Als herreuer.

Sønderborg, den 17. juli 1954. Dagbog nr. 3182.

LYST TINGBOG: Notmark, bd. III bl. 84, Akt. skab I 1¹

--- Notmark bd. V bl. 138, --- E 1²

Bøndt / H. Jørgensen
tingbogsfører

gebyrfri i h.t. lov nr. 140/1955
efgl. § 14^a, 2,- kr.

dagb. nr. 3182.

ULSKRIFTEANS BEKRÆFTET BEKRÆFTES:

Naturfredningsnævnet
for
Sønderborg amtsrådsreds.

[Handwritten signatures]

FREDNINGSNÆVNET >

Fredn. 14/50.

Ejerlav: Notmark
Bind: II blad: 56
art.nr.: 1
sogn: Notmark.

Anmelder:
FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERBORG
AMTSRÅDSKREDS.

F r e d n i n g s t i l b u d

Undertegnede fru Kathrine Marie Hansen, f. Blom, Notmark, tilbyder herved som ejer af ejendommen indført i tingbogen for Notmark bind II blad 56, art.nr. 1 Notmark ejerlav og sogn, at lade nedennævnte areal af art. nr. 1 frede.

Arealet beskrives således:

Parcel nr. 76 og 297/75 af kortblad 1, Normark kortdistrikt, beliggende øst og nord for Notmark kirke. Arealet afgrænses dog mod øst af en linie, der trækkes i 50 m's afstand fra det sødlige skel for parcel nr. 72 og parallelt med denne. Mod nord afgrænses arealet af parcel nr. 76's nordlige skel og mod syd af det sydlige skel for parcel 297/75.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmøster og lignende, der på ej opsættes skure, uasalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller foretages opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ovennævnte ejendom, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget i hennold til foranstående er fredningsnævnet for Sønderborg amtsrådsreds og Notmark menighedsråd hver for sig.

Idet fredningsnævnet for Sønderborg amtsrådsreds modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbude skal tinglyses som servitut på ejendommen indført i tingbogen for Notmark bind II blad 56, art.nr. 1 Notmark ejerlav og sogn, areal ifl. tingbogen 19 ha 2830 m², der udgør et landbrug.

Servitutten er oprykkende i det videst mulige omfang.

SOM EJER: Notmark, den 3b. 10. 1953.
Cathrine Hansen.
Ejnar Hansen.

Begæres tinglyst med 1. prioritet, idet attesteres, at reglerne i naturfredningsloven, særlig dennes § 10, er iagttaget.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERBORG AMTSRÅDSKREDS,
den 26. november 1953.

A. Blahr,
formand. /J.J. Bek, sekr.

Stem i nr. 222

fri for stempel og gebyr til
det offentlige i medf. af na-
turfredningslov nr. 140 af
17/5 1935 § 33.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 93 og 94,
Sønderborg købstad m.v. og Als herreder.

Sønderborg, den 19. juni 1954 Dagbog nr. 2800.

LYST TINGBOG: Notmark bd. IX, bl. 56, Akt.skab. II 1¹

aff. II nr. 12.

Besøgt af
tingbogsfører / C. Phillipsen.

gebyrfri lov 140/37.
§ 14. 2,0 kr.

UDSKRIFTENS RIGTIGHED BEKRÆFTES:

NATURFREDNINGSRÅDET FOR SØNDERBORG AMTHEREDSREDS.

den 7. februar 1955.

A. Blehr
formand

J. J. Bek.
sekr.

Hjerlev: Notmark bind I,
blad 13, art. nr. 19,
Notmark sogn.

Ansøder:
FREDNINGSMÅVNET FOR BONDEN 80
KIRKEKREDS.

Fredningstilbud.

Undertegnede menighedsråd for Notmark sogn for pastorat
i Notmark tilbyder herved som ejer af ejendommen indført i ting-
bogen for Notmark bind I, blad 13, art. nr. 19, Notmark ejerlav
sogn, at lade nedenævnte areal af art. nr. 19 frede.

Aralet beskrives således:

Parcelnumrene 60, 61, 62, 259/49, 276/153, 211/153, 253/55, 309/
310/63 kortblad 1, Notmark kortdistrikt.

Af parcelnummer 253/66 sammesteds og parcelnummer 310/63 sammes-
teds er dog kun en del omfattet af fredningen, læt arealet mod
vest afgrænses af en linie, der fremkommer ved forlængelse mod
nord af skellet mellem parcel nr. 312/58 og parcel nr. 313/63 kort-
blad 1, Notmark kortdistrikt. Mod nord afgrænses arealet af en
linje vinkelret på forovnevnte grænse og ind mod det nordlige skel
for parcel nr. 76 sammesteds.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes midlertidigt eller
vedvarende, ligesom der holdes ikke på arealerne på gravens græs
eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegraf-
master og lignende, derpå ej opsættes skure, udsalgsteder, is-
boder, vogne til behøvelse eller foretages opbevaring af redskaber
eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

Så længe det pågældende areal administreres af de kirkelige myn-
digheder, træffer kirkeministeriet dog efter indhentet erklæring
fra fredningsmålet, afgørelse om nyplacering af bygninger på
det nævnte areal og tillige om selve byggeplanen for disse samt
angående beplantning af arealet af hensyn til fremtidig indre-
ning under kirkegården.

For fredningen kræves ingen erstatning.

Menighedsrådet er indforstået med, at ovennævnte fred-
ningstilbud tinglyses på ovennævnte ejendom, dog uden udgift for
ejerem.

R-taleberettiget i henseende til foranstående er frednings-
målet for Sønderborg amtsrådskreds og Notmark menighedsråd
hver for sig.

Idet fredningsmødet for Jønderborg amterådsreds modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbudet skal tinglyses som servitut på ejendommen indført i tingbogen for Netmark bind I, blad 13, art. nr. 19, Netmark ejerlav og sogn.

Servituttens er oprykende i det videst mulige omfang.

Med hensyn til foranstående servitutter eller byrder af enhver art henvises til vedhæftede tingbogsattest.

Som ejers Netmark, den 13. november 1953.

Brede Christensen H. Bayboth A. Jespersen J. Bunde

Hans Paulsen H. Beyer Hans Jørgensen H. Mathiesen

Et samtlige medlemmer af Netmark sogns menighedsråd har underskrevet foranstående dokument bekræftet.

Netmark, den 13/11 1953: Brede Christensen, menighedsrådets formand.

Begæren tinglyst med 1. prioritet, idet attesteres, at reglerne i naturfredningsloven, særlig dens § 10, er iagttaget.

KIRKEADMINISTRATØR FOR JØNDERBORG AMTERÅDSKREDS

den 26. november 1953.

A. Mahr / J. J. Bek
Kontorleder Kasserer

Det tiltrædes, at nærværende fredningstilbud tinglyses som servitutstiftende på art. nr. 19, Netmark ejerlav og sogn, tingbog for Netmark bind I, blad 13, uden udgift for protokollen, dog med islænde forbehold.

Fredningsbestemmelserne bortfalder i det omfang, de af fredningstilbudet omfattede arealer måtte blive inddraget under kirkegården.

Med hensyn til fredningsbestemmelsernes overholdelse tillægges der tillige provstiuvalget for Jønderborg provsti påtaleret.

Kirkeadministratøren, den 22. januar 1954

H. M. V.
S. B.

H. G. Petersen
Kasserer

Væri for stempel og gebyr til det offentlige
i medf. af naturfredningslovens nr. 140 af
17/5 1935 § 33.

Faded header text, possibly containing a date or reference number.

Faded text, possibly a name or title.

Faded text, possibly a signature or reference.

Faded text, possibly a name.

Udskriftens Rigtighed bekræftes

Naturfredningsnævnet
for
Sønderborg amtsrådsreds.

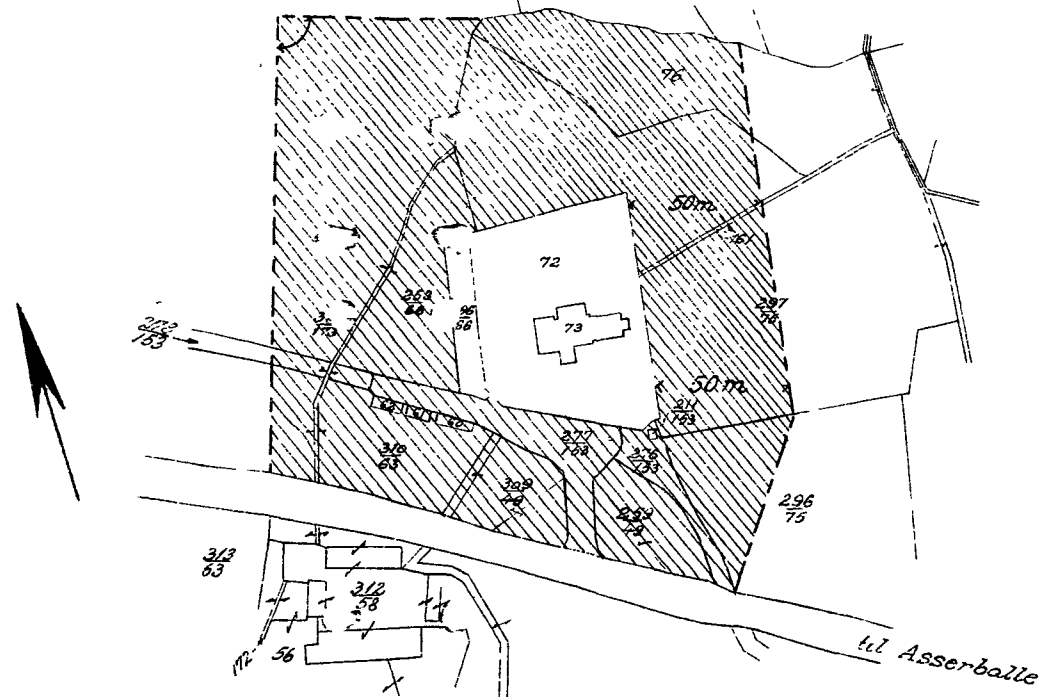
7 FEB. 1955

Abely

Trosch

KORT >

Handwritten notes on the left margin, including a vertical list of numbers and some illegible text.

Kortblad 1.

Afrids efter Matrikulkortet
omfattende

Art: *en del af Notmark* Ejerlav (Tmgbog-Bind — Blad —),

Notmark Sogn, Sønderborg Amtsrådskreds

der ifølge Matrikulens Dokumenter tilhører

På nærværende afrids er det øst syd, vest og nord for Notmark Kirke i.h.t. deklaration af 26/11. 1953 fredede areal skraverteret med sort.

Kortdistrikt: *Notmark*

Sønderborg, den 22 febr. 1950.

Sønderborg, den 2. juni 1950.

Kortbind 1

Amtslandinspektøren

Maaestokstørrelse ca 1 2000.

E. J. Nr. 16 1950

[Handwritten signature]

Gebyr/ri i h.t. § 33 i Lov nr 140 af 15. 37.

[Handwritten mark]

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 31 - 6270 Tønder - Telf 04 - 72 22 05

Den 31. oktober 1988 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 153/88

Ansøgning fra Notmark Menighedsråd om tilladelse til at udvide den eksisterende kirkegård på matr.nr. 1 Notmark og til opførelse af et 50-60 m² stort redskabshus på matr.nr. 60 Notmark, Augustenborg kommune.

- § 34 - eksisterende fredning -

Der fremlagdes skrivelse af 3. oktober 1988 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-52-6-501-1-87.

Det fremgår af sagen, at der er tinglyst fredning på en del af de arealer, der ønskes benyttet, at arealerne er beliggende indenfor kirkebyggelinier og i landzone.

Notmark Menighedsråd har mulighed for at erhverve arealerne nu, men vil først udføre projekterne om et par år.

Efter indstilling fra amtsrådet meddeler nævnet herved tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at tegninger over redskabshus og arealanvendelse fremsendes til fredningsnævnet til godkendelse forinden byggeriets start, og at der ved projekteringen tages mest muligt hensyn til de eksisterende beplantninger.

I medfør af naturfredningslovens § 6 ~~fra~~ bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A. Koustrup

Foto venter

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for **Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm**, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Den 18. august 1989 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 172/89

Ansøgning fra Menighedsrådet ved Notmark Kirke om opførelse af redskabsskur på matr.nr. 18 Notmark, Augustenborg kommune.

~~8/11/89~~ - kirkefredning -

Der fremlagdes skrivelse af 15. august 1989 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-21-1-501-4/89.

Det fremgår af sagen, at der søges om tilladelse til etablering af et 45 m² stort redskabshus ved Notmark kirke på matr.nr. 18 Notmark. Der er tinglyst fredning på en del af de arealer, der ønskes benyttet, og arealerne ligger indenfor kirkebyggelinie og i landzone.

Redskabshuset opføres i træ, behandlet med imprægnering i en naturfarve og med rødt vingetegltag. Huset placeres syd for kirken og øst for eksisterende kapelbygning, som samtidig nyindrettes, vandskures og kalkes udvendig. Der indrettes en materialeplads og syd for redskabshuset anlægges en befæstet forplads.

Det er oplyst, at det nu fremsendte projekt svarer til et tidligere i princippet godkendt med de ændringer af materialepladsen, som er anbefalet af kirkegårds konsulenter og nationalmuseet.

Det er yderligere oplyst, at projektet er godkendt af kirke-

tes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden. Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Søren Jensen

Til orientering + bilag 7.

- + Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
- Nordjyllands amtskommune, landskabskontoret, Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Øst.
- Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
- Danmarks Naturfredningsforening ved Jørgen Balslev Hansen, Lille Volstrupvej 7, 9230 Svenstrup.
- Aalborg Stiftsøvrighed, Østerågade 6, 9000 Aalborg.
- Hammer sogns Menighedsråd ved Regner Kjærsgaard, Tranevej 66, Grindsted, 9310 Vodskov.
- Arkitekt K. Elmo Nielsen, Tidselbakken 8, 9310 Vodskov.
- Thyge Steffensen, Bakkevænget 19, 9000 Aalborg.
- Jens Nielsen Plantagevej 17, 9230 Svenstrup.

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.: 9968 8874
E-mail: syddjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

28. september 2021
FN SJS 47/2021

FN SJS 47/2021: Ansøgning fra Notmark Menighedsråd om dispensation til opførelse af ny kirkelade ved Notmark Kirke, Kirkepladsen 10, 6440 Augustenborg, matr.nr. 66, Notmark Ejerlav, Notmark, indenfor Exner-fredningen af Notmark Kirke.

Fredningsnævnet har den 9. juli 2021 modtaget en ansøgning fra Sønderborg Kommune på vegne Linjen A/S Arkitekter MAA på vegne Notmark Menighedsråd om dispensation til opførelse af ny kirkelade ved Notmark Kirke, Kirkepladsen 10, 6440 Augustenborg, matr.nr. 66, Notmark Ejerlav, Notmark, indenfor Exner-fredningen af Notmark Kirke.

Der er på ejendommen tinglyst en fredningsdeklaration - en Exnerfredning - den 26. november 1953 og senere for at sikre indsigten til og udsigten fra kirken.

Det er bestemt i fredningsdeklarationen, at de fredede arealer ikke må bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke må opbevares redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande på de fredede arealer, så indsigten til kirken ødelægges, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der ikke på arealerne må opsættes skure m.v.

Det fremgår i øvrigt af fredningsdeklarationen, at

”Sålænge det pågældende areal administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet, dog efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet, afgørelse om nyplacering af bygninger på det nævnte areal og tillige om selve byggeplanen for disse samt angående beplantning af arealet af hensyn til evtl. fremtidig inddragning under kirkegården...”

Fredningsnævnet skal derfor afgive en erklæring til brug for Kirkeministeriets behandling af sagen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 9. september 2021, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

Sagens baggrund

Af ansøgningen fremgår blandt andet:

”Notmark Menighedsråd ønsker at opføre en ny bygning ved Notmark kirke, hvor der etableres kontor til graver, frokoststue og omklædningsfaciliteter til kirkegårdspersonalet, maskin- og værkstedsrum samt en større sognesal, der kan rumme 80 personer. I tilknytning til sognesalen ønskes køkken, toiletter og depotplads.

Der har i 2018 været fremsendt et forslag til en ny bygning placeret syd for kirke og kapel og orienteret øst-vest (FN SJS 10/2018). Forslaget har imidlertid fået afslag fra Fredningsnævnet, idet man vurderede, at det ville skærme for meget for indkigget til kirken.

I forbindelse med en konsulentrunde har menighedsrådet fremvist et alternativt forslag, hvor bygningen er placeret så langt som muligt mod øst og orienteret nordsyd.

...

Den nye bygning foreslås udført som et længehus placeret syd for kirken og orienteret nord-syd. Bygningen placeres så langt mod øst som muligt, således indkigget til kirken fra Notmarkvej kan bibeholdes i størst muligt omfang. Denne placering nødvendiggør, at eksisterende træbygning med maskin- og værkstedsrum nedrives. Desuden tilkøbes et lille stykke jord, hvor den nuværende materialeplads ligger. Jordstykket ejes af naboen, og aftale om overdragelse er under udarbejdelse. Bygningen opføres som en muret og hvidmalet bygning med rødt tegltag, så der opnås en naturlig sammenhæng mellem kirke, kapel og kirkelade. Taget valmes i gavlene, så det skærmer mindst muligt for udsynet til kirken.

Der etableres en ny materialeplads syd for kirkeladen, og der plantes en hæk, så materialepladsen ligger skjult i forhold til kirke og ankomstareal.

Terrænet stiger fra parkeringspladsen op til kapel og maskinbygning og falder igen ned mod marken mod nord. For at opnå niveaufri adgang fra parkeringspladsen og modvirke, at kirkeladen kommer til at ligge for højt, udføres en mindre terrænregulering, hvor højen udjævnes i det omfang, det kan lade sig gøre i forhold til at opnå en naturlig stigning mod kapel og kirkedige.”

Den Kongelige Bygningsinspektør har i en udtalelse af 7. maj 2021 skrevet:

”Vi har ved flere tidligere lejligheder udtalt os om forskellige forslag, og der har været afholdt møde på stedet. Ved den seneste høringsrunde foreslog vi, at man rykkede bygningen så langt mod nord på grunden som muligt.

Dette er nu sket, og vi kan anbefale forslaget som det foreligger.”

Kirkegårdskonsulenten har den 7. juni 2021 udtalt:

”Der er tidligere afholdt møde om sagen på stedet og byggeriet har i flere forskellige udformninger været fremsendt til udtalelse hos Stiftets konsulenter.

Sognehuset tænkes opført på det Exnerfredede areal sydvest for kirken. Bygningen er nu placeret så langt mod nord og øst at indkigget til kirken kun i ringe grad påvirkes.

Jeg kan varmt anbefale forslaget.”

Nationalmuseet har den 31. maj 2021 skrevet:

”Med anmodning om en udtalelse har Nationalmuseet modtaget revideret forslag til placering af sognehus ved Notmark Kirke. Placeringen er på grund af fredningsbestemmelserne ikke nogen helt

enkel opgave, og der har ligget et længere sagsforløb forud, som blandt andet Nationalmuseet har været involveret i.

Det er derfor med glæde, at museet kan meddele, at det nye forslag opfylder alle krav til placering. Forslaget kan således anbefales til Stiftsøvrighedens godkendelse.

Vi noterer os, at menighedsrådet har været i forbindelse med Museum Sønderjylland, som allerede har foretaget de fornødne prøveundersøgelser på arealet.”

Sønderborg Kommune har vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller påvirke beskyttede Natura 2000-områder væsentligt. Det ansøgte vil ifølge kommunes vurdering heller ikke ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, som er nævnt i habitatdirektivets bilag IV.

På kortet nedenfor er den ønskede placering markeret med en rød prik. Det med blå skraverede viser fredningens udstrækning.

Fredningsnævnets behandling af ansøgningen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 9. september 2021, hvor nævnet tillige har foretaget i besigtigelse.

I mødet deltog formanden, dommer Margit Ø. Laub, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdorp og det kommunalt udpegede medlem Peter Sandholdt. Endvidere deltog arkitekt Mia Rahbek Andersen. For Notmark Kirkes menighedsråd deltog kirkeværge Michael Jørgensen, kasserer Kirsten Marcussen og kirketjener og graver Jens Christiansen. For Sønderborg Kommune deltog Line Stephansen.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Arkitekt Mia Rahbek Andersen redegjorde for ansøgningen og anviste den ønskede placering af kirkeladen. Placeringen er i forhold til den første ansøgning ændret, så kirkeladen bliver placeret så langt mod øst og nord som mulig. Det har været muligt efter tilkøb af jord øst for kirkens område. For enden af kirkeladen ønskes den nye materialeplads anlagt. Pladsen vil blive afskærmet med en hæk. Kirkeladen skal have en størrelse, så der er plads til det, der ifølge de arbejdsmiljømæssige krav stilles. Kirkeladen ønskes som det fremgår opført med hvide vandskurede vægge og rødt tegltag, så det vil passe ind i de eksisterende bygninger. Højden på bygningen bliver 7,5 m. Bygningen vil blive gravet ca. 1 m ned i terrænet. Bygningen ønskes opført med et helvalmet tag. Hvis man ønsker det, kan ovenlysvinduerne installeres med antirefleksbehandling. Den eksisterende værkstedsbygning vil blive revet ned som et led i projektet.

Line Stephansen oplyste, at Sønderborg Kommune ikke har bemærkninger til sagen.

Museum Sønderjylland har i mail af 9. september 2021 oplyst: "...ud fra det fremsendte projekt og vurdering på stedet kan museet kun med tilfredshed notere den nye placering. Vi har ikke indvendinger."

Fredningsnævnets udtalelse:

Fredningsnævnet bemærker indledningsvist, at så længe arealerne omkring Notmark Kirke administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet, dog efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet, afgørelse om nyplacering af bygninger på det nævnte areal og tillige om selve byggeplanen for disse samt angående beplantning af arealet af hensyn til eventuel fremtidig inddragning under kirkegården.

I betragtning af baggrunden for forbeholdet er det Fredningsnævnets opfattelse, at sagen skal behandles på samme måde som ansøgninger om tilladelse til at opføre bygninger på de fredede arealer.

Det er formålet med fredningen af arealerne omkring Notmark Kirke at sikre indsigt til og udsigten fra kirken.

Efter besigtigelsen og en vurdering af sagens oplysninger, herunder den ønskede nye placering i forhold til det tidligere projekt og oplysningen om at den eksisterende værkstedsbygning vil blive fjernet, kan Fredningsnævnet anbefale, at Kirkeministeriet meddeler tilladelse til det ansøgte med vilkår om, at ovenlysvinduerne i kirkeladen skal være antirefleksbehandlede.

Esbjerg, den 28. september 2021

Margit G. Laub
formand

Kopi af denne udtalelse er sendt til:

Arkitekt Mia Rahbek Andersen, mra@linjen.dk
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk;
Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk
Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, gert.fahlberg@bbsyd.dk
Friluftsrådet centralt: fr@friluftstraadet.dk
Friluftsrådet Sønderborg: soenderjylland@friluftstraadet.dk
Sønderborg Provsti, soenderborg.provsti@km.dk
Haderslev Stift, kmhad@km.dk

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.nr.: 9968 8800
E-mail: sydjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

20. januar 2025
FN SJS 82/2024

FN SJS 82/2024: Ansøgning om dispensation til etablering af ladestander inden for fredningen af Notmark Kirke

Fredningsnævnet har den 4. oktober 2024 modtaget en ansøgning fra Haderslev Stift på vegne af Notmark Sogns Menighedsråd om dispensation til etablering af en ladestander på parkeringspladsen ved Notmark Kirke – nærmere bestemt på matr.nr. 66, Notmark Ejerlav, Notmark, beliggende Kirkepladsen 2, 6440 Augustenborg – inden for fredningen af Notmark Kirke.

Fredningsnævnets formand har i medfør af bekendtgørelse om forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, som anført i afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens oplysninger

Baggrunden for ansøgningen skal findes i reglerne i bekendtgørelse nr. 181 af 5. marts 2020 (ladestanderbekendtgørelsen), som stiller krav om, at der senest den 1. januar 2025 skal være etableret en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads.

Kirkedigtet vil ikke blive påvirket i forbindelse med etableringen.

Det er ikke oplyst, om der vil skulle fældes træer eller fjernes anden vegetation i forbindelse med projektet til eventuel skade for beskyttede arter m.v.

Haderslev Stift har godkendt det ansøgte. Den Kgl. Bygningsinspektør har i en generel tilkendegivelse af 29. september 2023 anbefalet de af menighedsrådene i Sønderborg Provsti foreslåede placeringer af ladestandere.

Der er ansøgt om dispensation for perioden 1. januar 2025 til den 31. december 2034.

På billederne ses den ønskede placering samt de nærmere specifikationer på ladestanderen:

Visualisering

Specifikationer på ladestanderen

EDRI DK Infrastructure – Ladestandere

22 kW ladestandere - Garo LS4 22 kW: Fristående AC ladestander med 2 separate udtag

Den fritstående ladestander med 2 separate udtag, GARO LS4, er en pålidelig og effektiv opladningsløsning. Med sit holdbare aluminiums chassis og kraftfulde udtag er den dimensioneret til at kunne klare hård brug. Sikkerhed er en prioritet, og derfor er ladestanderen udstyret med en indbygget sikringsgruppe og RCD (residual current device), der beskytter mod strømsvigt og sikrer, at opladningen foregår sikkert og pålideligt.

En af fordelene ved denne ladestander, er dens nemme og omkostningseffektive udvidelsesmuligheder. Der kan let tilføjes flere ladestandere til lokationen for fremtidig udvidelse. Ladestanderen leveres uden fastmonteret TYPE2 ladekabel. Dette giver fleksibilitet til, at tilpasse opladningen til forskellige køretøjer.

Ladestanderen og betalingssystemet er fysisk udformet således, at personer med nedsat funktionsevne, herunder kørestolsbrugere, egenhændigt kan anvende ladestanderen.

Ladestanderen leveres i neutrale farver, som fremstår som en integreret del af det omkringliggende miljø.

Til højre ses en standardmodel i aluminiumsfarve, hvor E.ON Drives logo fremgår.

- Aluminiums chassis med kraftige udtag – dimensioneret til hård brug og dermed en yderst robust ladeløsning.
- Laderen kan levere en udgangseffekt på 22 kW, fordelt med minimum 11 kW på hvert af de to ladeudtag.
- men med alle 22 kW til det ene udtag, når kun det ene tages i brug.
- Indbygget sikringsgruppe og RCD
- Nem udvidelse af lokationen og er dermed fremtidssikret.
- Uden fastmonteret TYPE2 ladekabel
- Vægt: 24,5 kg
- Bredde: 375 mm Dybde: 208 mm Højde: 1.400
- Dioder under topdæksel der indikerer ladestatus - Grøn: Ledig, Blå: I brug, Rød: Fejl
- Hvidt nedadrettet lys der oplyser instruktioner. Lyset, oplever vi, mindsker påkørsler
- Kabel sættes i på 1100mm og RFID læser er på 1200 mm

Der er på den omhandlede matrikel tinglyst en såkaldt Exner-fredning. Formålet med fredningen er at sikre indsigten til og udsigten fra Notmark Kirke. Fredningen har følgende indhold:

”Arealerne må ikke bebygges eller beplantes, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, derpå ej opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller foretages opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Ved brev af 23. december 2024 har fredningsnævnet anmodet Sønderborg Kommune, Miljøstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening/København, Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet Sønderborg, Sønderborg Provsti, Haderslev Stift og Notmark Sogns Menighedsråd om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist til den 17. januar 2025.

Sønderborg Kommune har i den forbindelse anført følgende:

”Sønderborg Kommune har den 23. december 2024 modtaget høringsbrev ang. etablering af ladestander inden for fredningen af Notmark Kirke.

Den ønskede placering ligger i tilknytning til den primære indsigtslinje til Notmark kirke, som vist på kortet herunder (lysegrøn markering).

Kommunen anbefaler, at ladestanderen flyttes hen i tilknytning til de ”afmærkede” parkeringsbåse tættest på sognehuset og kapellet, da standeren derigennem vil optræde som en mere integreret del af det definerede parkeringsanlæg.

Ved østlig ankomst til kirken, vil standerens placering samtidig stå på linje med kapellet, som vist på gadefoto herunder, og derved underordne sig mere rent landskabeligt.

Efter kommunens vurdering vil en placering i tilknytning til de definerede p-båse være mere hensigtsmæssig, end den mere fritliggende placering ved flagstangen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det fremgår videre af stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000), hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det fremgår desuden af stk. 3, at medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (såkaldte bilag IV-arter).

Formålet med fredningen er at sikre indsigten til og udsigten fra Notmark Kirke.

Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte som følge af den ønskede placering på en i forvejen etableret parkeringsplads sammenholdt med ladestanderens relativt neutrale udseende og begrænsede omfang i øvrigt kan siges at være i direkte strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet finder heller ikke, at det ansøgte på den ønskede placering vil fremstå skæmmende på omgivelserne omkring kirken i en sådan grad, at der bør meddeles afslag. Placeringen tæt på den opsatte flagstang og i nærheden af hækken, er efter nævnets opfattelse den bedst mulige placering i forhold til ønsket om at begrænse det frie indblik og udsyn fra kirken.

Fredningsnævnet har desuden tillagt det betydelig vægt, at det ved lov er besluttet, at der skal etableres en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads.

På denne baggrund, og idet det ansøgte heller ikke kan antages at ville påvirke udpegningsgrundlaget for beskyttede Natura 2000-områder og beskyttede bilag IV-arter negativt, meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte, dog på følgende vilkår:

- at der ikke i forbindelse med etableringen af det ansøgte skal fældes træer eller fjernes anden vegetation.

Den meddelte dispensation udløber den 31. december 2034.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg den 20. januar 2025

Henrik Tosti
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, by-landskab@sonderborg.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, gert.fahlberg@bbsyd.dk

Friluftsrådet: soenderborg@friluftsradet.dk.

Sønderborg Provsti, soenderborg.provsti@km.dk

Haderslev Stift, kmhad@km.dk, mahl@km.dk

Notmark Sogns Menighedsråd, 8993@sogn.dk